Ulosottolaitos
Utsökningsverket

26.1.2023

U 101/2022 vp

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Pyydettynä lausuntonaan valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksukyvyttömyyslainsäädännön harmonisoinnista (maksukyvyttömyysdirektiivi II) Ulosottolaitos toteaa kunnioittaen seuraavaa.

Ehdotuksen tavoitteena on jäsenvaltioiden maksukyvyttömyysmenettelyitä yhdenmukaistamalla edistää rahoitusmarkkinoiden toimivuutta, pääoman vapaata liikkuvuutta, rajat ylittäviä sijoituksia ja eurooppalaisten yritysten tasavertaisia toiminta- ja kilpailuedellytyksiä. Ehdotuksen tavoitteena on myös tehostaa maksukyvyttömyysmenettelyitä EU:ssa ja erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa ne tällä hetkellä ovat tehottomia. Tavoitteet ovat hyväksyttäviä.

Valtioneuvoston huomiot säädöksistä

Valtioneuvosto on esittänyt, että erityistä huomiota on kiinnitettävä ehdotuksiin, joiden arvioidaan heikentävän kansallisten menettelyiden tehokkuutta. Valtioneuvosto on arvioinut, että ehdotus sisältää erityisesti ehdotettujen uusien menettelyiden ja menettelyn osien osalta erittäin yksityiskohtaista sääntelyä, joka puuttuu tarpeettoman laajasti toimiviin kansallisiin järjestelmiin tai jopa heikentää niitä ja joka voi muodostua ongelmalliseksi kansallisten menettelyiden kokonaisuuden kannalta. Ulosottolaitos ei esitä arviota säädösten vaikutuksista kansallisten menettelyiden tehokuuteen tai ota kantaa säädösten yksityiskohtaisuuteen.

Postiosoite
Postadress
PL 2, 00067 Ulosottolaitos

Asiakaspalvelu
Kundtjänst
029 565 8800

E-mail
E-post
hallinto.uo@oikeus.fi

Verkko-osoite
Webbadress
ulosottolaitos.fi

Säännökset takaisinsaantiperusteista ja -ajasta sekä takaisinsaannin vaikutuksista ja menettelystä

Ulosotossa takaisinsaanti kohdistuu velallisen omaisuutta koskeneisiin oikeustoimiin, joilla on loukattu ulosottoa hakeneen velkojan maksunsaantioikeutta. Ulosottokaaren 3 luvun 84 §:n mukaan takaisinsaantiperusteet arvioidaan takaisinsaannista konkurssipesään annetussa laissa säädetyillä perusteilla. Ulosottomiehen on velvollisuus ilmoittaa hakijalle, jonka saatavan suuruus huomioon ottaen sillä ilmeisesti on merkitystä, havaitsemistaan seikoista, jotka saattavat antaa aiheen takaisinsaantikanteen nostamiseen. Kanteen nostaminen jää velkojan harkintaan.

Direktiiviehdotuksessa on kolme takaisinsaantiperustetta: velkojan tai velkojaryhmän suosiminen (6 artikla), lahja tai muu lähes vastasuoritukseton oikeustoimi (7 artikla) ja yleiselle velkojataholle tarkoituksellisesti epäedulliset oikeustoimet (8 artikla). Ulosottolaitoksella ei ole huomauttamista esitettyihin takaisinsaantiperusteisiin, eikä niiden arvioida tuovat muutosta takaisinsaantilain mukaisiin takaisinsaantiperusteisiin.

Ulosottolaitos pitää tärkeänä direktiiviehdotuksen sisältämää mahdollisuutta jäsenvaltiolle säätää kansallisesti velkojien laajemmasta suojasta (5 artikla).

Tiedonsaanti eräistä rekistereistä

Konkurssilain mukainen pesänhoitajien tiedonsaantioikeus on hyvin laaja. Ulosoton arvion mukaan direktiiviehdotus ei tuo tähän muutosta, koska se kattaa nykyisellään tarpeelliset tiedot velallisen pankkitileistä, maksuliikenteestä, rahoitusta koskevista sopimuksista ja sitoumuksista, velallisen varallisuudesta, verotuksesta ja muista velallisen taloudellista asemaa tai velallisen harjoittamaa taloudellista toimintaa koskevista seikoista.

Ehdotuksessa pankkitilirekisterien tiedonsaanti tapahtuisi tuomioistuinten kautta. Tämän ehdotuksen toteuttamiskelpoisuudesta Ulosottolaitos ei esitä arviota.

Nk. pre pack -menettely

Ehdotuksen tavoitteena on edistää yhtiön varallisuuden tai sen osan myyntiä toiminnallisena kokonaisuutena yhtiön varallisuuden hajanaisen rahaksimuuton sijaan, maksunsaannin kannalta paremman lopputuloksen saamiseksi. Ehdotuksessa viitataan mahdollisuuteen keskeyttää velalliseen kohdistuvat yksittäiset täytäntöönpanotoimet pre-pack järjestelyn valmisteluvaiheen aikana, joka tapahtuu ennen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamista. Tämä tulisi kyseeseen silloin, jos velalliseen kohdistuu ulosoton täytäntöönpanotoimia. Järjestelyn alkamisesta tulisi ilmoittaa ulosottomiehelle.

Muilta osin ei Ulosottolaitoksella ole lausuttavaa asiassa.

Juhani Toukola
Valtakunnanvouti